

Szent Család vasárnapja

Kol 3,12–21

Isten szent és kedves választottai

¹²Mint Istennek szent és kedves választottai, öltsetek magatokra az irgalmasságot, a jóságot, a szelídséget és a türelmet. ¹³Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen. Ahogy az Úr megbocsátott nektek, ti is bocsássatok meg egymásnak. ¹⁴Legfőként pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteleke. ¹⁵S Krisztus békéje töltse be szíveteket, hiszen erre vagytok hivatva, egy testben. ¹⁶Legyetek hálásak, Krisztus tanítása éljen bennetek elevenen, s teljes bölcsességgel tanítsátok és intsétek egymást. Az Istennek énekeljétek hálás szívvel zsoltárt, himnuszt és szent énekeket. ¹⁷Akár mondotok, akár tesztek valamit, tegyetek mindent Urunk Jézus nevében, így adjatok hálát általa Istennek, az Atyának. ¹⁸Asszonyok, engedelmeskedjétek férjeteknek, ahogy illik az Úrban. ¹⁹Férfiak, szeressétek feleségeket, s ne bánjatok durván velük. ²⁰Gyermekek, fogadjatok szót szüleiteknek mindenben, mert ez kedves az Úr szemében. ²¹Apák, ne keserítsétek gyermekeiteket, nehogy kedvüket veszítsék.

A zsinagógát elhagyott keresztény közösség tagjai házanként gyűltek össze. A közösségnek helyet adó keresztény házak és a többiek is a keresztény hit átvételével életformaváltáson mentek keresztül. A keresztény családokban megváltoztak az emberi viszonyok férj és feleség, szülők és gyermekek között. A tanítványi kör csoportmorálját most a hétköznapi családok viszonyait szabályzó viselkedésre kellett lefordítani. A kolosszei és az efezusi levélben a családok számára alkotott „Haustafel”-ek házi viselkedési szabályokat rögzítettek. Az itt felsorolt férfiak, nők és gyerekek kategóriáihoz még csatlakoztak a rabszolgák is (Kol 3,22–25).

A szakasz a hellenizmus korából jól ismert sztoikus erénytannal kezdődik, amelyek között az irgalmasság, jóság, szelídség és türelem első helyen áll, és a keresztény családok harmonikus életének az alapja. Pál ígehirdetésében átveszi a korabeli hellén moralisták szótárát, mert olvasói, hallgatói ezeket a fogalmakat ismerték. Már **Platón** kidolgozta és három lelki réteghez kapcsolta az alapvető erényeket. Értelmi erénynek nevezte a belátást és a bölcsességet, a szellemi réteghez kapcsolódott a férfias bátorság, az ösztönös réteghez pedig a mértéktartás. Ezek segítségével az ember uralkodhat ösztönein, és irányíthatja őket

az értelem által diktált arany középútra. **Arisztotelész** az értelmi erényektől elkülöníti az etikai erényeket, és azt tanítja, hogy mindegyiket önmagukért kell megszerezni, és nem azért, hogy más értékek vagy célok érdekében használjuk őket. A már említett sztoikusok a szenvedélyektől való mentességet tekintették igazi erénynek, mely által az ember felemelkedhet az isteni élethez. Pál felsorolása a sztoikus erénytanhoz áll közel, mert célja hogy Isten életébe emelje a közösség tagjait. Ilyen erénylistákat találunk a galata (5,22–26) és az efezusi (5,15) levélben. Ezen erények segítségével akarja a keresztény házat, etikai világát megemelni Pál. E keresztény egyházatyák az erények egymáshoz való kapcsolatának gondolatát a hellenizmusból vették át, és továbbépítették. **Ágoston** szerint a keresztény erény soha nem eszközszerű, hanem az istenszeretet megnyilvánulása. A lélek jóra való képességét igyekeztek fejleszteni, hogy az egész család életét a jó felé irányítsák.

Sajnos, az irodalom és a filmművészet úgy véli, az erény unalmas, a bűn izgalmas. Mivel a kommersz regények és filmek az olvasó és a néző izgalmi állapotának fokozására építenek, ezért sokkal többet foglalkoznak a bűnnel, mint az erénnyel. Sőt a felvilágosodás után sokat foglalkoztak a társadalmi nyilvánosság előtt erényesnek mutatkozó emberek rejtett bűneivel. Ennek következtében az erényes ember mindig gyanús, olyan valakinek számított, aki – a külvilág számára fedhetetlennek látszó életével – bizonyára valamilyen rejtett elnyomott bűnös vágyat takar. A családok szétesésének egyik oka, hogy az egyének nem képesek, vagy nem is akarják fejleszteni azokat a képességeiket, amelyek az összetartozás építésére szolgálnak, mert úgy vélik, ezzel a személyi szabadságukat éri csorba. Az őskeresztények tudták, a közösségi élet minősége az egyének erkölcsi szintjétől függ. Ezt az igazságot a modern társadalom feledni látszik. Erények, belső meggyőződés nélküli protokollal helyettesíti ezt a kötetelket, amely mindig csak a felszínen marad, ezért soha nem fejtheti ki azt a jótékony hatását, mint az erényes személy. A pusztán udvarias emberek nem mindig Isten kedves választottjai.